

L'ESPERIT DE L'ÚLTIM ESTIU

SUSANA VALLEJO

PREMI EDEBÉ
DE LITERATURA
JUVENIL

marjal

SUSANA VALLEJO

L'ESPERIT DE L'ÚLTIM ESTIU

PREMI EDEBÉ
DE LITERATURA
JUVENIL

marjal

Obra guanyadora del Premi EDEBÉ de Literatura Juvenil segons el veredict del jurat format per: Xavier Brines, Victoria Fernández, Anna Gasol, Rosa Navarro Durán i Robert Saladrigas.

Títol original: *El espíritu del último verano*

© Ed. Val.: marjal, 2011

Alt Palància, 6, baix

046920 Mislata (València)

www.edebe.com

Directora de la col·lecció: Reina Duarte

Disseny de les cobertes: César Farrés

Fotografia de coberta: GettyImages

Adaptació: Vicent Esteve Mora

1a edició, març 2011

ISBN 978-84-8348-285-8

Depòsit Legal: B. 9531-2011

Imprés a Espanya

Printed in Spain

EGS - Rosari, 2 - Barcelona

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adrece's a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessita fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).

*Per a Vicky,
en record de la Casa de l'Arbre.*

I

Vaig pitjar l'accelerador i vaig entrar a l'autopista tan carregat de dubtes com de llibres la motxilla d'un xiquet en el seu primer dia de classe. Em preguntava si no devia estar fent l'idiota, perquè per a tornar a l'indret on van transcórrer els estius de la meua infància i adolescència, m'havia inventat una excusa tan peregrina en la faena que la veu del meu cap s'havia cobert de sospites i desconfiances. M'estava jugant el lloc de treball que tant m'havia costat aconseguir i ho feia per un simple somni.

Perquè aquella nit havia somiat amb la Casa de l'Arbre i amb la iaia Flor, i ella m'havia pregat que hi tornara.

Quan em vaig despertar, a unes hores intempestives que eren massa matineres per a alçar-me però excessivament tardanes per a adormir-me una altra vegada, vaig sentir com si encara respirara l'aire dels estius de la Casa de l'Arbre. I aleshores, incorporat al llit, amb la màgia del somni i un perfum estrany de gespa acabada de tallar i de fenoll flotant al meu voltant, vaig saber que hi havia de tornar. Tot d'una, després de tants anys

i gràcies a un somni, havia comprés on estava amagat el tresor. El tresor de la reina mora.

En el somni havia recuperat el que creia haver oblidat, el to de veu de la iaia, el seu somriure, la seua mirada daurada i totes i cadascuna de les paraules del poema de la reina mora, com si no haguera passat ni una setmana des d'aquell últim estiu a la Casa de l'Arbre.

En el passat, el viatge se'm feia interminable. Com tardàvem a arribar-hi amb el Ford Escort de ma mare o amb el cotxe de línia! Però ara la ciutat pareixia que s'haguera expandit fins al que abans eren masies i camps de conreu, i l'autopista quasi arribava fins a la urbanització.

La batalla del ciment contra la natura tenia tota la pinta d'inclinar-se cap a la banda de la rajola. Amb prou faenes havia deixat de veure cases adossades, xalets i polígons industrials quan vaig arribar a l'eixida de la costa.

Vaig tardar a reconèixer-la. Havia recorregut mil voltes aquell trajecte i, no obstant això, tot era diferent. En la meua memòria continuava viva l'estreta carretera que naixia envoltada de roures que abraçaven el camí amb una carícia vegetal. Sé quina olor feia aquell bosc perquè a l'estiu, en aquell temps, l'aire condicionat era un luxe que pocs cotxes tenien, i nosaltres sempre portàvem les finestretes abaixades. Aquell camí era el de la terra calenta i la molsa a l'ombra dels pins, de les centenàries alzines i de les sureres.

A la primavera era una carretereta onejant que travessava pastures verdes i fresques, i camps de roselles

que esclataven en una explosió roja, tan roja com la sang, que esguitaven els vorals dels camins com si cridaren als quatre vents que s'acostava una altre llarg i nou estiu.

Ara comprovava que aquell camí envoltat d'arbres ja només era un record. Perquè jo circulava per una autovia de quatre carrils que havia engolit el bosc i els camps de roselles. I aquell paisatge silvestre verd i roig i groc havia sigut reemplaçat per diferents i encantadors tons d'asfalt: gris perla, gris fosc, gris marengo...

Vaig pitjar l'accelerador tot preguntant-me si seria capaç de trobar l'eixida que em conduiria a la Casa de l'Arbre, perquè també havia desaparegut la masia que anunciava que ens acostàvem a la urbanització i la gran figuera davall la qual sempre hi havia un xitxo o dos, i els estables i els cavalls que tant m'havien impressionat en la infància.

Vaig tractar d'imaginar-me com convenceria els actuals propietaris de la casa perquè em permeteren entrar, i si seria capaç d'enfrontar-me als records del meu últim estiu allí, l'estiu del tresor de la reina mora, el de la mort de «F».

Em va sorprendre que l'eixida que portava al poble estiguera clarament indicada amb un rètol enorme.

Em vaig endinsar entre els carrers plens de clots.

I després, allí, a la urbanització, tot semblava igual, com si el temps no haguera transcorregut. Només em va cridar l'atenció la gran quantitat de rètols que anunciaven «Es VEN» des de les tanques i les portes de les cases i parcel·les.

Per això, quan vaig girar el revolt que puja al turó,

em va impressionar tant trobar-me que la casa dels veïns, la de Montse i Joan, ja no existia.

En el seu lloc, al solar, hi havia muntons d'arena remoguda que reposaven al costat de grans roques, piles de troncs tallats i una excavadora que ensenyava les dents, com un monstre groc satisfet després d'haver-se engolit la seua presa.

I al seu costat, esperant el seu torn, innocent i ignorant del seu destí, es trobava impertèrrita la Casa de l'Arbre.

Només aleshores, en contemplar aquell paisatge desolat, vaig comprendre que estaven construint una nova eixida de l'autovia cap a la costa, que la casa dels meus antics veïns ja havia caigut davall les urpes de les màquines excavadores, i que les obres estaven a punt d'engolir-se la casa dels iaïos.

I vaig somriure, perquè en aquell moment vaig entendre el somni que m'havia portat fins allí.

Mai no m'havia pogut acomiadar de la casa com havia de fer-ho. I ara que era a punt de desaparèixer per sempre m'havia cridat perquè ho fera.

Les cases, segons el que em contava la meua iaia, mantenien l'esperit dels seus habitants per sempre. I la Casa de l'Arbre m'havia convidat a visitar-la una altra volta perquè teníem un compte pendent.

Vaig aparcar davant del mur cobert d'heura descontrolada i vaig esquivar un parell de soques d'arbres les arrels dels quals s'estenien cap al cel com urpes desesperades per trobar un lloc nou en el qual arrelar.

Em vaig adreçar cap a la tanca rovellada que encara conservava restes de pintura verdosa. Vaig traure el cap

a l'interior i vaig contemplar la vegetació i les males herbes que envaïen el que havia sigut un bell jardí.

El roure immens que donava nom a la casa encara hi era, al costat de l'entrada, desafiant el temps i les excavadores. I allí dalt, imponent però ofegada entre els esbarzers i l'heura, hi havia la casa, la Casa de l'Arbre, tal com la recordava, tot i que maltractada pel pas del temps i clarament abandonada.

Em vaig preguntar quant de temps hauria necessitat la natura per a apoderar-se'n. Nosaltres l'havíem venut ja feia sis anys, i allò tenia tot l'aspecte d'estar abandonat des de feia molt.

Vaig observar el cademat rovellat que tancava la reixa. I sense pensar-ho, el peu va buscar la pedra del mur que sobreeixia a mitja alçada. Em vaig repenjar a la tanca, i com havia fet mil voltes, vaig saltar per damunt.

—He tornat, iaia —vaig murmurar.